

277

8

J-39

Ա. Ա. ԺԴԱՆՈՎ

Խ ՈՐԶՐԳԱՅԻՆ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ
ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԱՄԵՆԱԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ
ՅԵՎ ԱՄԵՆԱԱՌՍՋԱՎՈՐ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե

320/193

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
ՅԵՐԵՎԱՆ © 1935

H a p m.
1-238a

13 MAY 2005
2 NOV 2009

8

ժ-39 Ա. Ա. ԺԴԱՆՈՎ

Խ Ո Ր Շ Ր Դ Ա Յ Ի Ն
Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Յ Յ Ո Ւ Ն Ն
Ա Շ Ի Ա Ր Շ Ի Ս Ա Մ Ե Ն Ա Գ Ա Ղ Ա Փ Ա Ր Ա Կ Ա Ն
Յ Ե Վ Ա Մ Ե Ն Ա Ա Ռ Ս Ջ Ա Վ Ո Ր
Գ Ր Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Յ Յ Ո Ւ Ն Ն Ե

(ձառ խորհրդային գրողների առաջին
Համամիութենական համագումարում)

5633

ՊԵՏԱ.ՎԱՆ ԷՐԱՏԱՐԱԿԱԳՈՒԹՅՈՒՆ
Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն • 1985

25 APR 2013

277

Տեխ. խմբ.՝ Տ. Խաչվանեյան
Սրբազրիչ՝ Լ. ԴոլոխաՅյան

Դրավիտ 264 Գառվեր 970
Հրատ. 3406 Տիրաժ 1000
Պետհրատի սպարան

4865-87

Ընկերներ, բուլճերիկներ չամա-
միութենական կոմունիստական կու-
սակցության կենտրոնական կոմի-
տեյի և Խորհրդային Սոցիալիստական
Հանրապետությունների Միության
ժողովրդական կոմխաբների Խոր-
հրդի կողմից թույլ տվեք բուլճե-
րիկյան բոցալառ վոդջույն հղել խոր-
հրդային գրողների առաջին համա-
յումարին, և իղեմս նրան՝ մեր Խոր-
հրդային Միության բոլոր գրողնե-
րին՝ գլխավորությամբ պրոլետարա-
կան մեծագույն գրող Մլքեանյ Մաք-
սիմովիչ Գորկու (բունձ ծափեր)։

Ընկերներ, ձեր համազումարը հա-
վաքվում է այնպիսի պայմաննե-
րում, յերբ սոցիալիստական շինա-
րարության ճանապարհին կանգնած
հիմնական դժվարությունները մենք
արդեն հաղթահարել ենք, յերբ մեր

յերկիրն ավարտել և սոցիալիստական եկոնոմիկայի հիմքի կառուցումը, վորը կապված է ինդուստրացման և խորհրդային տնտեսության կոլտնտեսութունների շինարարության քաղաքականության հաղթանակի հետ:

Ձեր համազումարը հավաքվում է այն ժամանակաշրջանում, յերբ կոմունիստական կուսակցության ղեկավարութամբ և մեր մեծ առաջնորդ ու ուսուցիչ ՄՏԱԼԻՆԻ հանձարեղ առաջնորդութամբ (բուռն ծախիք) մեր յերկրում վերջնականապէս հաղթանակեց սոցիալիստական տնտեսաձեւը: Հետեւողականորեն, ընթանալով մի ետապից մյուսը, հաղթանակից հաղթանակ, քաղաքացիական պատերազմից կրակ ու բողբոջից վերականգնման շրջանը, վերականգնման շրջանից ամբողջ ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման շրջանը, մեր կուսակցութունը յերկիրը տարավ դեպի հաղթանակ կապիտալիստական տարրերի վրա, դուրս մղելով նրանց ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերից:

ՍՄԶՄ-ն դարձավ առաջավոր, ինդուստրիալ և աշխարհիս ամենախոշոր սոցիալիստական հողագործութան յերկիր: ՍՄԶՄ-ն դարձավ առաջավոր սոցիալիստական կուլտուրայի յերկիր, վորում փաթեամորեն ծաղկում, դարգանում և աճում է մեր խորհրդային կուլտուրան:

Շնորհիվ սոցիալիստական տնտեսաձեւի հաղթանակին, մեր յերկրում իրականացված է մակարոյձ դասակարգերի լիկվիդացիան, զործաղրկութան ու պատուպերկացիայի վերացումը դուրսում և վորջերի վերացումը քաղաքում: Փոխվեց Սորհրդային յերկրի ամբողջ կերպարանը: Արմատապէս փոխվեց մարդկանց դիտակցութունը: Մեղ մոտ «անվանի մարդիկ» դարձան սոցիալիզմի կառուցողները՝ բանվորներն ու կոլտնտեսականները:

Մեր յերկրում սոցիալիզմի տարած հաղթանակների ամենասերտ կապակցութամբ ամրապնդվում է Սորհրդային Միութան արտաքին ու ներքին դրութունը, աճում է նրա միջազգային կշիռն ու հեղինակութունը, մեծանում է նրա, վորպէս հա-

մաշխարհային պրոլետարիատի հար-
մաժային բրիգադայի, վորպես վե-
րահաս համաշխարհային պրոլետա-
րական հեղափոխութեան հզոր պատ-
վարի, նշանակութեանը:

Ընկ. ՍՍԱՒՆԸ կուսակցութեան
17-րդ համագումարում տվեց մեր
հաղթանակների չղերադանցված հան-
ձարեղ վերլուծումն ու նրանց պայ-
մանները, մեր դրութեանը ներկա-
յումս և անդասակարգ սոցիալիստա-
կան հասարակութեան կառուցումն
ավարտելու հետագա աշխատանքի
ծրագիրը: Ընկ. ՍՍԱՒՆԸ տվեց մեր
աշխատանքի հետ մնացող ճակա-
տամասերի և դժվարութեանների
վերլուծումը, դժվարութեանների,
վորոնց հաղթանակի համար աննը-
կուն, որեցոր պայքար է մղում մեր
կուսակցութեանը և նրա ղեկավա-
րութեամբ՝ բանվոր դասակարգի ու
կոլտնտեսական գյուղացիութեան մի-
լիոնատոր մասսաները:

Մեզ անհրաժեշտ է ինչ գնով ել լի-
նի հաղթահարել հետամնացութեան-
նր ժողովրդական տնտեսութեան և
աշխարհի կարևորագույն ճյուղերում՝
ինչպիսին և յերկաթուղային ու ջրա-

յին տրանսպորտը, ավրանքաշրջա-
նառութեանը և գունավոր մետաղա-
ձուլումը: Մենք պետք է աշխատենք
ծախալել՝ զարգացնելու անասնաբու-
ժութեանը, մեր սոցիալիստական
գյուղատնտեսութեան այդ կարևորա-
գույն ճյուղերից մեկը:

Ընկ. ՍՍԱՒՆԸ մինչև վերջը յե-
րեման հանեց մեր դժվարութեաննե-
րի ու թերութեանների արմատները:
Նրանք բխում են նրանից, վոր մեր
կազմակերպչական-գործնական աշ-
խատանքը հետ է մնում կուսակցու-
թեան քաղաքական դժի պահանջնե-
րից և յերկրորդ հնդամյակի իրակա-
նացումով առաջադրվող պահանջնե-
րից: Ահա թե ինչու կուսակցութեան
17-րդ համագումարի կողմից ամբողջ
հասարակ խնդիր է դրված մեր կազ-
մակերպչական աշխատանքը բարձրա-
ցնել այն քաղաքական մեծագույն
խնդիրների մակարդակին, վորոնք
դրված են մեր առաջ: Կուսակցու-
թեանը, ընկ. ՍՍԱՒՆԻ առաջնոր-
դութեամբ կազմակերպում և պայ-
քարի յե հանում մասսաներին՝ կա-
պիտալիստական տարրերը վերջնա-
կանապես վերացնելու համար, եկո-

նումիկայում և մարդկանց դիտակցութեան մեջ կապիտալիզմի մնացորդները հաղթահարելու, ժողովրդական տնտեսութեան տեխնիկական վերակառուցումն ավարտելու համար: Մարդկանց դիտակցութեան մեջ կապիտալիզմի մնացորդները հաղթահարումը նշանակում է պայքար՝ բուրժուական ազդեցութեան ներքին տեսակի մնացորդների դեմ պրոլետարիատի վրա, պայքար թափթիվածութեան, ցրվածութեան, լողրութեան, մանր-բուրժուական սանձարձակութեան դեմ, ինդիվիդուալիզմի դեմ, հանրային սեփականութեանը ցուցաբերվող դուփողական ու անբարեխիղճ վերարերմունքի դեմ:

Մենք ունենք մեր ձեռքում, մեր ձանձապարհին ծառայած բոլոր դժվարութեանները հաղթահարելու վստահելի գեներ: Այդ գեները՝ ՄԱՐՔՍԻ, ԵՆԳԵԼՍԻ, ԼԵՆԻՆԻ և ՍՏԱԼԻՆԻ անպարտելի ուսմունքն է, վորը կենսագործում են կյանքում մեր կուսակցութեանը և խորհուրդները:

ՄԱՐՔՍԻ, ԵՆԳԵԼՍԻ, ԼԵՆԻՆԻ և ՍՏԱԼԻՆԻ մեծ դրոշմ հաղթանակ տարալ: Հենց այդ դրոշակի հաղթանա-

պին մենք պարտական ենք նրանով, վոր այստեղ հավաքվել է խորհրդային դրոշմների առաջին համադրամաքը: Յեթե այդ հաղթանակը չլիներ, ձեր համադրամարն էլ չէր լինի: Բացի մեզնից, բուլգարիկներեց, վոչ վոք չի հավաքի այսպիսի համադրամար (ծափեր):

Մորհրդային դրականութեան հաջողութեանները պայմանավորված են սոցիալիստական շինարարութեան հաջողութեաններով: Նրա աճումը արտահայտում է մեր սոցիալիստական իրավակարգի հաջողութեաններն ու նվաճումները: Մեր դրականութեանն ամենայնրիտասարգ դրականութեանն է բոլոր ժողովուրդների ու յերկրների դրականութեանից: Միևնույն ժամանակ նա ամենազաղափարական, ամենաառաջավոր և ամենահեղափոխական դրականութեանն է: Չկա և յերբեք չի յեղել մի դրականութեան, բացի խորհրդային դրականութեանից, վորը պայքարի կազմակերպեր աշխատավորներին ու ճնշվածներին վերջնականապես վոչնչացնելու ամեն տեսակի շահագործումն ու վարձուատրկութեան լուծը:

Չկա և յերբեք չի յեղև աշխարհի
գրականութուն, վորն իր յերկի թե-
մատիկայի հիմքն է դարձնում բան-
վոր դասակարգի ու դուռդացիության
կյանքը և նրանց սլաշարը, սոցիա-
լիզմի համար: Վոչ մի տեղ, աշխար-
հիս վոչ մի յերկրում, չկա մի դրա-
կանութուն, վորը պաշտպանի բո-
լոր ազգերի աշխատավորները իրա-
վահավասարությունը, պաշտպանի
կանանց իրավահավասարությունը:
Բուրժուական յերկրում չկա և չի
կարող լինել աշխարհի գրականու-
թյուն, վորը հետևողականորեն ջախ
ջախի ամեն մի խավարամտություն,
ամեն մի միատիկա, ամեն տեսակի
կղերականություն, սատանելություն,
ինչպես այդ անում է մեր գրականու-
թյունը:

Այդպիսի առաջավոր, գաղափա-
րային ու հեղափոխական գրականու-
թյուն կարող է դառնալ և իրոք դառ-
նել է միմիայն խորհրդային գրակա-
նությունը, վորը մեր սոցիալիստա-
կան շինարարության միս ու արյու-
նից է: (ծավեր):

Պորճրդային գրականագետները ըս-
տեղծել են արդեն բավականաչափ

տաղանդավոր յերկեր, վորոնք ճիշտ
ու ճշմարտորեն արտացոլում են մեր
խորճրդային յերկրի կյանքը: Արդեն
կան մի շարք անուններ, վորոնցով
մենք իրավունք ունենք սլաքենալու:
Կուսակցության ղեկավարությամբ,
Կենտկոմի ղեկառն և ամենորյա ղե-
կավարությամբ, ընկ. Ստալինի ան-
դուլ ոժանդակությամբ և ողնու-
թյամբ, Պորճրդային իշխանության
և կուսակցության շուրջը համախմբ-
վել է խորճրդային գրականագետնե-
րի ամբողջ մասսան: Յեվ ահա մեր
խորճրդային գրականության հաջողու-
թյունները յույսի տակ այլևի շատ և
այլևի ցայտուն կերպով բացվում է
այն ամբողջ գրությունը, վոր գոյու-
թյուն ունի մեր իրավակարգի, հաղ-
թանակած սոցիալիզմի իրավակարգի
և մեռնող, նեխվող կապիտալիզմի
իրավակարգի մեջեմ:

Ինչի՞ մասին կարող է գրել, ինչի՞
մասին յերողել, ի՞նչ պաֆոսի մա-
սին կարող է մտածել բուրժուական
գրողը, վո՞րտեղից կարող է փոխառ-
նել նա այդ պաֆոսը, յեթե կապիտա-
լիստական յերկրներում բանվորը վրս
տահ չէ վաղվա նկատմամբ, յեթե նա

չգիտես, թե վաղը աշխատելու յե արդ-
յոք, յեթե դյուղացին չգիտես, թե
վաղն աշխատելու յե արդյոք իր մի
բունն հողի վրա, թե իր հունից
դուրս և չարտելու նրան կապիտա-
լիստական ճգնաժամը, յեթե աշխա-
տավոր ինտելիգենցիան այսօր աշխա-
տանք չունի և չգիտես, բե ստանալու
յե արդյոք վաղը:

Ինչի՞ մասին կարող ե գրել, ի՞նչ
պաֆոսի մասին կարող ե խոսել բուր-
ժուական գրողը, յեթե աշխարհն այ-
սօր կամ վաղը նորից պիտի նետվի
հմպերիսոխտական նոր պատերազ-
մի խորխորատը:

Բուրժուական գրականութունը ներ-
կայումս գտնվում ե այնպիսի վի-
ճակում, վոր նա չի կարող այլևս
մեծ յերկեր ստեղծել: Բուրժուական
գրականության անկումն ու քայքա-
յումը, վոր առաջ ե գալիս կապիտա-
լիստական իրավակարգի անկումից,
նեխումից, ներկայացնում ե բարժու-
ական կուլտուրայի և բուրժուական
գրականության բնորոշ գիծը, բնորոշ
առանձնահատկությունը ներկայումս:
Անդարձորեն անցել են այն ժամանակ
ներս, յերս բուրժուական գրականու-

թյունն արտացոլելով բուրժուական
իրավակարգի հաղթանակները Ֆեոդա-
լիզմի դեմ, կարողանում եր ստեղծել
կապիտալիզմի ծաղկման շրջանի մեծ
յերկիրը: Այժմ տեղի յե ունենում
թեմաների, տաղանդների, հեղինակ-
ների և հերոսների համատարած ման
լացումը:

Փաշիգմը, մահացու յերկյուղով
բռնված պրոլետարական հեղափոխու-
թյան հանդեպ ջարդ ու փշուր ե ա-
նում քաղաքականութունը, յետ վե-
րադարձնելով մարդկանց դեպի մարդ-
կային պատմության ամենադժնդակ
ու վայրագ շրջանները, խարույկների
վրա աչքելով և բարբարոսաբար վոչն
չացնելով մարդկության լավագույն
զավակների ստեղծագործութուննե-
րը:

Բուրժուական կուլտուրայի անկ-
ման ու նեխման համար բնորոշ են
միստիցիզմի, կղերականության սան-
ձարձակութունները և պոռնոգրա-
ֆիայով տարվելը:

Բուրժուական գրականության, այն
գրականության համար, վորն իր
գրիչը վաճառել ե կապիտալին, «ան
վանի մարդիկ» են հանդիսանում

այժմ գողերը, — սլոնիկները և խու-
լիզանները: Այդ բոլորը բնորոշ և
գրականութեան այն մասի համար,
վորը փորձում է թաղցնել բուրժուա-
կան իրավակարգի նեխումը, ապարդ-
յուն կերպով փորձում է ապացու-
ցել, թե վոչինչ չի պատահել, թե
ամեն ինչ բարեհաջող և «Պանիայի
թագավորութեան մեջ», թե դեռ վոչ
ինչ չի նեխվում կապիտալիզմի յերկ-
րում: Բուրժուական դրականութեան
այն նոր ներկայացուցիչները, վորոնք
ավելի սուր կերպով են զգում իրերի
գրութեանը, համակված են հոռե-
տեսութեամբ ու անվստահութեամբ՝
վաղվա նկատմամբ, գոյաբանում են
սեղ գիշերը, յերգում են հոռետեսու-
թյունը, վորպես արվեստի տեսու-
թյունն ու պրակտիկան: Նրանց
միայն փոքր մասը, ամենաազնիվ,
հեռատես գրողները, փորձում են
յեւք գտնել այլ ճանապարհով, այլ
ուղղութեամբ, կապել իրենց ճակա-
տագիրը պրոլետարիատի հետ, նրա
հեղափոխական պայքարի հետ: Կա-
պիտալիստական յերկրների պրոլետա-
րիատն արդեն կոչում է իր գրակա-
նագետներին, իր գեղարվեստագետնե-

րի՝ հեղափոխական այն գրողներին
բանակը, վորոնց ներկայացուցիչնե-
րին մենք ուրախ ենք այսօր վողջու-
նելու խորհրդային գրողների առա-
ջին համագումարում: Կապիտալիս-
տական յերկրներում դեռ մեծ չէ
հեղափոխական գրողների ջոկատը,
սակայն նա մեծանում է և մեծանա-
լու յե որեցոր՝ դասակարգային պայ-
քարի սրմանը և համաշխարհային
պրոլետարական հեղափոխութեան ու
ժերի ավելացմանը զուգընթաց:

Մենք հաստատապես հավատում
ենք, վոր ռուսայերկրյա այն մի քանի
տանյակ ընկերները, վորոնք ներկա
յեն այստեղ, կհանդիսանան պրոլե-
տարական գրողների այն հզոր բան-
կի կոմիտը, սաղմը, վոր կստեղծի
համաշխարհային պրոլետարական հե-
ղափոխութեան արտասահմանյան
յերկրներում: (Ծափեր):

Այդպես է գործը կապիտալիստա-
կան յերկրներում: Մեր խորհրդային
գրողն իր գեղարվեստական ստեղ-
ծագործութեանների համար նյութ է
քաղում, թեմատիկա, պատկերներ,
դեղարվեստական խոսք և հավաքում
Դնեպրոստրոյի ու Մագնիտոստրոյի

մարդկանց կյանքից ու փորձից: Մեր
գրողն իր նյութը քաղում է Չեչուս
կինյանների հերոսական եպոպեայից,
մեր կոլանտեսուսթյունների փորձից,
մեր յերկրի բոլոր անկյուններում
յեռացող ստեղծարար գործունեյու-
թյունից:

Մեր յերկրում գրական ստեղծա-
գործության գլխավոր հերոսները,
դրանք նոր կյանքի ակտիվ կառու-
ցողներն են՝ բանվորներն ու բանվո-
րուհիները, կոլանտեսականներն ու
կոլանտեսուհիները, կուսակցական-
ները, անասնաբուները, ինժեներնե-
րը, կամյերիտականներն ու պիտներ-
ները: Ահա մեր խորհրդային գրակա
նության հիմնական տիպերը, հիմնա
կան հերոսները: Մեր գրականությու-
նը հագեցված է խանդավառությամբ
ու հերոսապատումով: Նա լավատես
է, ընդ վորում լավատես է վոչ թե
ինչ վոր «ներքին» կենդանական զգա
ցողությամբ: Նա լավատես է ըստ
եյության, վորովհետև հանդիսա-
նում է բարձրացող դասակարգի՝
պրոլետարիատի, միյակ պրոգրեսիվ,
առաջավոր դասակարգի գրականու-
թյունը: Մեր խորհրդային գրականու-

28-5086

թյունն ուժեղ է նրանով, վոր ծառա-
յում է նոր գործին՝ սոցիալիստական
չինարարության:

Ընկ. Ստալինը մեր գրողներին ան-
վանեց «Մարդկային հոգիների ինժե-
ներներ»: Ի՞նչ է նշանակում այդ:
Ի՞նչ պարտականություններ է դնում
այդ կոչումը ձեզ վրա:

Նախ և առաջ այդ նշանակում է
գիտենալ կյանքը, վորպեսզի կարո-
ղանալ վերջինիս ճիշտ պատկերել
գեղարվեստական ստեղծագործու-
թյուններում, պատկերելով վոչ թե
սխոլաստիկ, մեռած կերպով, վոչ
վորպես «որյեկտիվ իրականու-
թյունը» այլ պատկերել իրականու-
թյունը նրա հեղափոխական զարգաց-
ման մեջ:

Ընդմիջին գեղարվեստական պատ-
կերման ճշմարտությունը, պատմա-
կան կոնկրետությունը պետք է շու-
ղակցվի աշխատավոր մարդկանց սո-
ցիալիզմի վորով դադափարական վե-
րափոխման յենթարկելու և դաստիա
րակելու խնդրի հետ: Գեղարվեստա
կան գրականության, գրական քննա-
դատության այդ մեթոդն է, վոր

մենք անվանում ենք սոցիալիստական
ուեալիզմի մեթոդ:

Մեր խորհրդային գրականութունը
չի վախենում տենդենցիոզության
մեջ մեղադրվելուց: Այո, խորհրդա-
յին գրականութունը տենդենցիոզ է:
Դասակարգային պայքարի եպոխա-
յում չկա և չի կարող լինել վոչ դա
սակարգային վոչ տենդենցիոզ, իբրև
թե՝ ազաքաղաքական գրականու-
թյուն (ծափեր): Յես կարծում եմ,
վոր խորհրդային գրականագետներից
ամեն մեկը յուրաքանչյուր բխամիտ
բուրժուային, յուրաքանչյուր Ֆիլիս
տերին, յուրաքանչյուր բուրժուական
գրողին, վոր կխոսի մեր գրականու-
թյան տենդենցիոզության մասին, կա
րող է ասել՝ այո, մեր խորհրդային
գրականութունը տենդենցիոզ է,
մենք հարտառանում ենք նրա տենդեն-
ցիոզությամբ, վորովհետեւ մեր տեն-
դենցներն են՝ ազատագրելով աշխա-
տավորներին և ամբողջ մարդկությա
նր կապիտալիստական ստրկության
լծից» (ծափեր):

Լինել մարդկային հողիները ինժե-
ներներ նշանակում է յերկու վոտքով
կանգնած լինել ոեալ կյանքի հողի

վրա: Այդ էր հերթին նշանակում է
խղումն հին տիպի ոռոմանտիզմի,
վորը պատկերում եր գոյություն
չունեցող կյանք, գոյություն չունե-
ցող հերոսներ, տանելով ընթերցողին
կյանքի հակասություններից ու ճնշու-
մից դեպի անիրական աշխարհը,
դեպի ուտոպիաների աշխարհը: Մեր
գրականության համար, վորը յերկու
վոտով կանգնած է մատերիալիստա-
կան ամուր հիմքի վրա, չի կարող
խորթ լինել ոռոմանտիկան, սակայն
նոր տիպի ոռոմանտիկան, հեղափոխա-
կան ոռոմանտիկան: Մենք ասում ենք,
վոր սոցիալիստական ոեալիզմը հան-
դիսանում է խորհրդային գեղարվես-
տական գրականության և գրական
քննադատության հիմնական մեթոդը:
Իսկ դա յենթադրում է, վոր հեղա-
փոխական ոռոմանտիզմը պետք է գրա-
կան ստեղծագործության մեջ մտնի,
վորպես նրա բաղկացուցիչ մասը,
քանի վոր մեր կուսակցության ամ-
բողջ կյանքը, բանվոր դասակարգի
ամբողջ կյանքն ու նրա պայքարն,
ամենազգեսնդակ, ամենազգաստ գործ-
նական աշխատանքի գուղակցումն է
մեծագույն հերոյիկայի և հոյակապ

Հեռանկարների հետ: Մեր կուսակցու-
թյունը միշտ ուժեղ է յեղել նրանով,
վոր միացրել է և միացնում է խիստ
գործարարութունն ու գործնակա-
նությունը լայն հեռանկարների հետ,
առաջ ընթանալու մշտական ձգտման
հետ, կոմունիստական հասարակու-
թյունը կառուցելու պայքարի հետ:
Խորհրդային գրականությունը պետք
է կարողանա ցույց տալ մեր հերոս-
ներին, պետք է կարողանա հայացք
ցցել մեր վաղվա վրա: Դա ուտոպիա
չի լինի, վորովհետև մեր վաղը պատ-
րաստվում է արդեն այսօր, պլանա-
չափ, գիտակից աշխատանքը:

Ձի կարելի մարդկային հողիների
ինժեներներ լինել առանց գիտենալու
գրական գործի տեխնիկան, ընդ վո-
րում պետք է նկատել, վոր գրական
գործի տեխնիկան ունի մի շարք յու-
րատեսակ առանձնահատկություններ:

Կան շատ տեսակ դեմքեր ձեզ մոտ:
Խորհրդային գրականությունը բոլոր
հնարավորություններն ունի գործա-
դրելու դեմքերի այդ տեսակները
(գրական ստեղծագործության ժան-
րերը, վոճերը, ձեպեր ու յեղանակ-
ները) նրանց բազմազանության և

լիակատարության, ընտրելով այն բո-
լոր լայն, ինչ վոր ստեղծել են այդ
ասպարիզում նախորդ բոլոր եպոխա-
ները: Այդ տեսակետից գործի տեխ-
նիկային տիրապետելը բոլոր եպոխա-
ների գրական ժառանգության քննա-
դատորեն յուրացնելը, ներկայաց-
նում է իրենից մի խնդիր, առանց վո-
րի լուծման, չեք դառնա մարդկային
հողիների ինժեներներ:

Ընկերներ, պրոլետարիատը, ինչ-
պես նյութական ու, հողեվոր կուլտու-
րայի ուրիշ բնագավառներում միակ
ժառանգն է այն բոլորի, ինչ վոր լա-
վագույնն է համաշխարհային գրակա-
նության գանձարանում: Բուրժուա-
զիան վատնել է գրական ժառանգու-
թյունը: Մենք պարտավոր ենք խը-
նամքով հավաքել, ուսումնասիրել
այդ ժառանգությունը և քննադատո-
րեն յուրացնելով վերջինս՝ առաջ ըն-
թանաք:

«Մարդկային հողիների՝ ինժեներ-
ներ» լինել—նշանակում է ակտիվ կեր-
պով պայքար մղել լեզվի կուլտուրա-
յի համար, ստեղծագործությունների
վորակի համար: Մեր գրականությու-
նը դեռ չի համապատասխանում մեր

եպիսկոսների պահանջներին: Մեր դրա
կանության թույլ կողմերն արատցո
լում են գիտակցության հետ մնալը
եկոնոմիկայից, վորից զերծ չեն հար
կավանսե մեր գրականագետները: Ահա
թե ինչու՝ անդուլ աշխատանք կատարել
իր վրա, իրենց սոցիալիզմի վոգով
գաղափարականորեն զինելու համար,
այն անհրաժեշտ պայմանն է, առանց
վորի խորհրդային գրականագետները
չեն կարող վերափոխել իրենց ընթեր
ցողների գիտակցությունը և դրանով
խիզ դառնալ «մարդկային հոգիները
ինժեներներ»:

Մեզ հարկավոր է գեղարվեստական
ստեղծագործությունների բարձր վար
պետություն և այդ տեսակետից ան-
զնահատելի յե այն ոգնությունը, վո-
րը ցույց է տալիս Ալեքսեյ Մաքսիմո
վիչ Գորկին կուսակցությանն ու
պրոլետարիատին՝ գրականության վո
րակի և կուլտուրական լեզվի համար
մղվող պայքարում (ծափեր):

Այդպես ուրեմն, խորհրդային դրող
ները բոլոր պայմաններն ունեն, ինչ
պես ասում են եպիսկոսին ներդաշնա
կող յերկեր ստեղծագործելու հա-
մար, այնպիսի ստեղծագործություն

ներ, վորոնցից սովորեն ժամանակա
կիցները, վորոնք լինեն ապագա սե-
րունդների հպարտության սուարկան:
Որհնդային գրականության համար
ստեղծված են բոլոր պայմանները,
վոպեսդի նա կարողանա տալ կուլտու
րապես աճած մասսաների պահանջ-
ներին համապատասխանող ստեղծա-
գործություններ: Չե վոր միայն մեր
գրականությունը հնարավորություն
ունի այնքան սերտորեն կապված
լինելու ընթերցողների և աշխատավո
րության ամբողջ կյանքի հետ, ինչ-
պես տեղի ունի խորհրդային սոցիա
լիստական հանրապետությունների
մեջ: Ներկա համադումարն առանձնա
պես ցուցանչական է: Համադումարը
պատրաստել է վոչ միայն գրականա
գետները, այլ նրանց հետ միասին
ամբողջ յերկիրը: Այդ նախապատ-
րաստման մեջ ցայտուն կերպով
դրսեվորվեցին այն սերն ու ուշադրու
թյունը, վորով շրջապատել են խոր-
հրդային գրողներին կուսակցությու
նը, բանվորներն ու կոլտնտեսական
գյուղացիությունը այն զգայուն վե-
րաբերմունքն ու դրա հետ միասին
այն պահանջկոտությունը, վորը ցու

ցարեբրում են բանվոր դասակարգն ու կոլտնտեսականները հանդեպ խորհրդային դրականագետները: Միայն մեր յերկրում են դրականությունն ու գրողն այդպիսի բարձրության հասցված:

Ուրեմն հետագայում ձեր համապումարի աշխատանքը խորհրդային գրողների միության աշխատանքը կազմակերպեցե՞ք այնպես, Վոր գրողների ստեղծագործությունը համապատասխանի սոցիալիզմի ձեռք բերած հաղթանակներին:

Ստեղծեցե՞ք բարձր վարպետությամբ գաղափարական ու գեղարվեստական բարձր բովանդակություն ունեցող յերկեր: Յեղե՞ք մարդկանց էփտակցությունը սոցիալիզմի վոզով վերափոխելու գործի ամենակտիվ կազմակերպիչները: Յեղե՞ք անդասարկարգ սոցիալիստական հասարակության համար մարտնչողների առաջա՛վոր դիրքերում: (Բուռն ծափեր):

416p 25 4.

561
a p m.
H 1-238a

А. А. Жданов

Советская литература — самая идейная и
самая передовая литература в мире

ГИЗ ССРА, Эривань. 1935 г.

APM.

1-238a